



ОДОБИЛ:

Кирил Вълчев
Министър на земеделието и храните



БИЗНЕС ПРОГРАМА

на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП гр. ШУМЕН за
периода 2022 г.— 2024 г.

1.Описателна част

1.1 Обща информация за „Североизточно държавно предприятие“ ДП – Шумен

Североизточно Държавно Предприятие“ ДП (СИДП ДП) е създадено на основание чл. 163 от Закон за горите, във връзка със Заповед РД-49106/13.04.2011 г. и Заповед №9 Т-49-210/04.06.2011 г. Министъра на земеделието и храните.

Предприятието стопанисва горски територии, попадащи в границите на четири административни области – Варна, Добрич, Шумен и Търговище. Общата площ на държавните горски територии в териториалния обхват на предприятието е 323 182 ха ха.

СИДП ДП – гр. Шумен е структурирано от Централно управление и 18 териториални поделения, от които 5 броя държавни ловни стопанства и 13 броя държавни горски стопанства.

Органи на управление на предприятието са Министерът на земеделието и управителният съвет. Дейността на управителния съвет се подпомага от стопански съвет, който се състои от директорите на териториалните поделения на предприятието. Като орган на управление на ДП, министърът на земеделието има правомощията и компетенциите, посочени в чл. 168 от Закона за горите /ЗГ/. Като орган на управление в ДП, управителният съвет има правомощията и компетенциите, посочени в чл. 170 от ЗГ. Предприятието е с принципал българската държава, представлявана от министъра на земеделието.

Основните задачи на предприятието, насочени към устойчиво стопанисване, поддържане на разнообразието на екосистемите, опазване на биологичното разнообразие и горските ресурси в горите — държавна собственост, включват:

- изпълнение на горско- и ловно стопанските планове, както и поддържащи и/или възстановителни дейности в горски територии държавна собственост;
- дейности по защита и опазване на горските територии и изпълнение на противоерозионни мероприятия в държавните гори;
- проектиране и строителство в горите и земите в горски територии държавна собственост ;
- създаване на нови гори върху земеделски територии;

- предоставяне и извършване на обществени услуги;
- други дейности, незабранени от закона, както и такива, възложени му от министъра на земеделието или въз основа на договор;

СИДП ДП – гр. Шумен е самостоятелно юридическо лице със статут на държавно предприятие по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, създадена съгласно чл. 163 от Закон за горите. Държавното предприятие не е ограничено със срок или друго прекратително условие. Дейността на предприятието, управителните органи, техните правомощия и компетентност са регламентирани в Закона за горите, в Закона за публичните предприятия (2019 г.) и Правилника за прилагането му.

Основната стопанска дейност на Предприятието е ползване на дървесина, с която се осигурява суровина за дървопреработвателната промишленост и дървесина за нуждите на населението. Общият обем на годишното ползване на дървесина е над 600 хил. куб. метра.

Изпълнявайки редица икономически, екологични и социални функции, горските ресурси са от особено значение за устойчивото развитие на гората и са ключов фактор за формирането и поддържането на жизнената среда.

Все по голямо внимание се отделя и на екосистемните ползи, които са от изключително значение за благосъстоянието на обществото, а именно ролята на горите за пречистване на въздуха и възстановяване на кислорода, съхраняване на въглероден двуокис, подобряване на микроклимата, опазване на водосборите на реките и доставка на чиста питейна вода в изворите и теченията им, формиране на красиви ландшафти и предоставяне на място за отдих и туризъм, предпазване на почвите от ерозия, защита на земеделските земи и др. Нивото на реализация на тези публични ползи от горите зависи от състоянието им, което се поддържа чрез професионални лесовъдски намеси.

От друга страна, горите представляват капитал, който има дълъг оборот, поради дълговечността на дърветата, и произвежда добавена стойност, която се получава чрез добива на материали (основно дървесина) от горите. Тази добавена стойност е източник на инвестиционни средства за собственика, за възстановяване, поддържане и подобряване на всички функции и ползи от горите, според горскостопанската наука и Закона за горите. Чрез подходящо стопанисване и възобновяване на горите, се поддържа постоянство на цикъла на производствените възможности на горския капитал и се възпроизвеждат всички други обществено полезни функции - дългосрочно и балансирано.

При управлението на държавните горски територии, една от най-важните функции на СИДП ДП е изпълнението на планираните дейности по горскостопанските планове, които определят допустимия размер на ползването на горските ресурси и насоките за постигане на целите на управлението на горските територии - държавна собственост за срок 10 години: създаване и отглеждане на нови гори, събиране, добив и производство на горски репродуктивни материали, подпомагане на естественото възобновяване, защитата на горските територии срещу ерозия и порои, провеждане на лесовъдски дейности за възобновяване, отглеждане и подобряване състоянието на горите, устойчиво ползване на недървесни горски продукти, опазване на биоразнообразието, управление и грижи за дивеча и рибата на прилежащите територии.

Според насоките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие на корпоративното управление на държавните предприятия крайната цел на държавната собственост на предприятията трябва да бъде постигане на максимална стойност за обществото чрез ефективно разпределение на ресурсите.

В съответствие с националното законодателство, целта на държавната собственост е държавните имоти да се стопанисват и управляват в интерес на гражданите и обществото. В този смисъл правото на собственост на държавата върху управлението на Предприятието гарантира в максимална за обществото степен опазването и

възпроизводството на горските ресурси на страната, поддържането и разнообразието на горските екосистеми и разумното използване на природните богатства .

Бизнес програмата за развитие на „Североизточно държавно предприятие“ ДП – гр. Шумен е изготвена в съответствие изпълняваната политика за подкрепа на националните икономически и стратегически интереси по отношение поддържането и управлението на активи от национално значение природни горски ресурси; устойчиво и многофункционално стопанисване на държавните горски територии и постигане на оптимален баланс между екологичните функции на горите и тяхната способност дългосрочно да предоставят материални ползи и услуги. Управлението и стопанисването на безценния държавен горски ресурс се реализира чрез финансов ресурс, който се осигурява от стопанските дейности, които предприятието осъществява.

Стопанисването от СИДП ДП горски ресурси са сложен природно-икономически обект, който притежава специфична териториална и пространствена структура, има многофункционално значение (икономическо, стратегическо, екологично, социално) и се характеризира с продължителен цикъл на естествено възпроизводство.

В бизнес програмата са представени силните и слабите страни на предприятието (като своеобразен SWOT анализ, базиран на дейността ни към момента) като необходима рамка за анализ на състоянието на СИДП ДП и основните насоки за неговото перспективно развитие.

1.1. Силни страни на СИДП ДП:

- териториалния обхват на дейност на съставляващите го 18 териториални поделения е обширен в географско отношение, има наличие както на иглолистна, така и широколистна дървесина от различна категория, районът е с добра локация и икономическо развитие; предприятието граничи с Република Румъния и има излаз на Черно море, което създава възможности за търговия с дървесина и преработени продукти с добавена стойност по посока Източна Европа и държавите от Черноморския регион; в част от населените места в региона са налице, традиции в дейности по дърводобив и дървопреработване.

- осъществена е координация и има добра комуникация със структурите на министерствата, респективно Министерство на земеделието, Министерство на околната среда и водите, Областни и Общински администрации, Регионалните и местните структури на “Пожарна безопасност и защита на населението” и полицията;

- извършени законодателни промени имащи отношение с горския сектор и наличие на адекватна законодателна рамка, свързана с наличие на закони и подзаконови нормативни актове, с цел ДП да функционират като самостоятелни стопански субекти;

- добрата репутация на ДП на национално ниво, активното медийно представяне, високо качество и разнообразие на предлаганата продукция и равнище на услугите са добрите практики, които следва да бъдат отчетени;

- сигурност със стабилни финансови потоци идващи от продажбата и търговията с търсени продукти, стремежа към разнообразяване на приходите, лидерство в сегмента на търговията с горска продукция;

- участие в големи проекти, финансирани директно от ЕС.

- извършване изцяло онлайн търгуване на дървесина – чрез електронни търгове за продажба;

- 100% сертификация на държавните горски територии от над 20 години ;

- над 60% сертификация на частните фирми, извършващи добива на дървесината на територията на СИДП.

1.2. Слаби страни на СИДП ДП:

- липса на добре установена мрежа от контакти с представители и организации опериращи в други европейски и неевропейски държави, чрез която да се осъществяват преки връзки, като се привлича чужд капитал и се използват добри управленски практики;

- недостатъчна квалифицирана работна ръка за извършване на дърводобив, както от ТП така и от дърводобивните фирми /очертаващ се всеобщ проблем на територията на Р. България/;

- липса/наличие на остарял автопарк във връзка с изпълнение на механизирани операции по добива и транспорта на дървесината ;

- ниско качество на дървесината, в сравнение с останалите ДП /основно технологична дървесина и дърва за огрев/ ;

- сравнително по-ниска лесистост в обхвата на ТП в района на Добруджа /горски полезащитни пояси, които се стопанисват с друга насоченост/ ;

1.3. Благоприятни възможности пред СИДП ДП:

- наличие на природни дадености, административен капацитет и възможности за предоставяне на допълнителни продукти и услуги;

- добра достъпност до горския ресурс благодарение на извършени инвестиции за придобиване на техника поддържаща горски пътища, изградени нови ТПП;

- опериране на други регионални пазари (извън териториалния пазар на СИДП ДП) в рамките на Република България;

- възможност за износ на продукцията, различна от дървесина на високо платежоспособни пазари /билки от еко-находища и наличие на големи находища на трюфели/ извън Република България;

- съкращаване на издръжките;

- възможност за привличане на висококвалифицирани и конкурентоспособни специалисти, които да работят в държавното предприятие;

1.4. Заплахи пред СИДП ДП:

- намаляване на приходите от продажба, поради намаляване на платежоспособността на клиентите, както и поради възникващи кризисни събития и форсмажорни обстоятелства;

- загуба на пазарен дял; ценова конкуренция ;

- промяна в нуждите и потребностите на потребителите на продукцията;

- промяна в нормативната уредба, без да е осигурено финансиране на публичните дейности на ДП

1.5 ОСНОВНИ РИСКОВЕ, ПРЕД КОИТО Е ИЗПРАВЕНО ПРЕДПРИЯТИЕТО

1.5.1. СИСТЕМАТИЧНИ РИСКОВЕ

- **Политически риск**

Политическият риск отразява влиянието на политическия процес в страната, който от своя страна влияе върху възвращаемостта на инвестициите. Степента на политическия риск се асоциира с нестабилността и множеството промени на водената от правителството икономическа политика и като следствие от това с опасността от негативни промени в инвестиционния климат.

На база посоченото и познаването на политическата среда в страната към момента на изготвяне на настоящата бизнес програма политическият риск се оценява като: висок.

➤ *Макроекономически рискове*

• **Валутен риск**

Валутният риск обобщава възможните негативни последици върху възвращаемостта на инвестициите в страната, вследствие на промени във валутния курс.

Въвеждането на еврото като разплащателна единица в Европейския съюз доведе до практически фиксиран обменен курс 1.95583 лв. за едно евро. Следователно валутният риск за базиран на еврото инвеститор е практически сведен до нула.

Предприятието е изложено на валутен риск основно спрямо щатския долар, който е свързан с негативното движение на валутния курс на щатския долар спрямо българския лев. За да намали валутния риск Предприятието контролира паричните потоци в тази валута.

На база посоченото по-горе познаването на икономическата среда към момента на изготвяне на настоящата бизнес програма валутния риск се оценява като: среден.

• **Инфлационен риск**

Инфлацията в страната е важен фактор, касаещ реалната възвращаемост на инвестициите. Основните рискове, свързани с инфлацията, се отнасят до развитието на международните цени и до темпа на икономически растеж в страната.

Средногодишна инфлация					
2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.
2.1%	2.8%	3.1%	1.7%	3.3%	15.3%

Източник: НСИ

Рязката инфлация в цените на енергийните суровини оказва пряко влияние върху цените за отопление, транспорт и енергия на домакинствата, а в по-дългосрочен план това може допълнително да ускори инфлацията в почти всички потребителски стоки.

Изхождайки от динамиката в нивата на инфлацията, към момента на изготвяне на настоящата бизнес програма инфлационния риск се оценява като: висок.

1.5.2. НЕСИСТЕМАТИЧНИ РИСКОВЕ

➤ Технологичен риск

Технологичният риск е произведен от необходимите технологии за обслужване на дейността на предприятието и от скоростта, с която се развиват те.

На база използваните от предприятието ни технологии и познаването на технологичните тенденции на развитие на бранша, към момента на изготвяне на настоящата бизнес програма технологичния риск се оценява като: среден.

➤ Фирмен риск

Свързан е с характера на основната дейност на предприятието, с технологията и организацията на дейността, както и с обезпечеността на предприятието с финансови ресурси; подкатегории на фирмения риск са: бизнес риск и финансов риск; основният фирмен риск е свързан със способността на предприятието да генерира приходи, а оттам и печалба.

На база посоченото по-горе и спецификата на дейността ни към момента на изготвяне на настоящата бизнес програма фирмения риск се оценява като: нисък.

➤ Финансов риск

Финансовият риск на предприятието е свързан с възможността от влошаване на събираемостта на вземанията, което би могло да доведе до затруднено финансово състояние. Като основен проблем в макроикономически аспект са високите стойности на междуфирмена задлъжнялост.

Управлението на финансовия риск за предприятието е фокусирано върху оптимизиране на оперативните разходи, повишаване събираемостта на вземанията, определяне на адекватни и конкурентоспособни цени на продуктите и услугите, адекватна оценка на формите на поддържане на свободни ликвидни средства.

На база посоченото по-горе и анализа на финансовото ни състояние, към момента на изготвяне на настоящата бизнес програма финансовия риск се оценява като: среден.

➤ Ликвиден риск

Неспособността на предприятието да покрива насрещните си задължения е израз на ликвиден риск. Ликвидността зависи главно от наличието в предприятието на парични средства или на съответните им алтернативи. Другият основен фактор, който

влиятелно е свързан с привлечения капитал. Той се поддържа в оптимално равнище, като се контролира, както нивото на заемните средства, така и стойностите на задълженията към доставчиците и кредиторите на предприятието.

Предприятието управлява ликвидността на активите и пасивите си чрез анализ на структурата и динамиката им и прогнозиране на бъдещите входящи и изходящи парични потоци.

На база посоченото по-горе и анализа на задълженията на предприятието ни, както и съотношението между собствения ни и привлечен капитал към момента на изготвяне на настоящата бизнес програма ликвидния риск се оценява като: нисък.

➤ **Ценови риск**

Ценовият риск е определен в две направления: по отношение на пазарната конюнктура и по отношение на вътрешните производствени разходи. Продажната цена е съобразена и с двата фактора, като се цели тя да покрива разходите на предприятието и да носи определено ниво на печалба.

На база посоченото по-горе, пазарната конюнктура, както и себестойността на добитата от нас продукция и нивото на печалбата ни, към момента на изготвяне на настоящата бизнес програма ценовият риск се оценява като: среден.

➤ **Риск свързан с паричния поток**

Рискът, свързан с паричния поток, разглежда преди всичко проблемите с наличните парични средства в предприятието. Икономиката е в криза и паричните потоци като цяло са нестабилни. Тук главна роля играе договорната политика, която е съобразена и защитава собствените финанси, като гарантира регулярни входящи потоци от страна на клиенти и други контрагенти, както и навременни плащания на задълженията.

Управлението на риска, свързан с паричните потоци за предприятието изисква поддържане на положителна стойност на ликвидността, т.е. готовност за посрещане на текущите задължения.

На база посоченото по-горе и анализа на входящите и изходящите ни парични потоци, към момента на изготвяне на настоящата бизнес програма риска, свързан с паричния поток, се оценява като: среден.

➤ **Кредитен риск**

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към предприятието. Предприятието е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като например възникване на вземания от клиенти, депозиране на средства и други.

Излагането на предприятието на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период.

Предприятието следи за изпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Когато разходите не са прекалено високи, се набавят и използват данни за кредитен рейтинг от външни източници и / или финансови отчети на клиентите и другите контрагенти. Политика на предприятието е да извършва трансакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг.

На база посоченото по-горе, към момента на изготвяне на настоящата бизнес програма кредитния риск се оценява като: среден.

➤ **Инвестиционен риск**

Инвестиционният риск се предопределя в това, реалната доходност от направена инвестиция да се различава от предварително планираната такава.

За управление на инвестиционния риск, може да се приложи т. нар. хеджиране - застраховка срещу неблагоприятни събития, която не ги предотвратява, но ограничава последиците от тях.

На база посоченото по-горе и реализираните от нас инвестиционни мероприятия към момента на изготвяне на настоящата бизнес програма инвестиционния риск се оценява като: среден.

➤ **Регулативен риск**

Регулативният риск е свързан с вероятността да се понесат загуби в резултат на нарушения или неспазване на законовите и подзаконовни нормативни актове, както и от загуби в резултат на интервенция на данъчните власти. Този риск се отнася и за промени в нормативната база, свързани с опазването на околната среда, както и с вероятността предприятието да не бъде в състояние да изпълнява предписанията и изискванията на екологичното законодателство и компетентните органи, за което да му бъдат налагани съответните наказания.

На база посоченото по-горе и прилаганата от предприятието ни екологична политика и познаването на нормативната база, към момента на изготвяне на настоящата бизнес програма регулативния риск се оценява като: среден.

➤ **Рискове, свързани с продуктите и пазарите**

Този риск се свързва с възможността на предприятието да произвежда дадена продукция или услуги, за които няма пазар.

Във връзка с горното и изхождайки от изпълнението на продуктовата и пласментната ни политики, към момента на изготвяне на настоящата бизнес програма риска, свързан с продуктите и пазарите се оценява като: **среден**.

➤ **Риск, свързан с корпоративната сигурност**

Този риск е актуален и засяга редица аспекти от фирмената сигурност като ефективно противодействие на нелоялната конкуренция; надеждна защита на търговската тайна; прилагане на практически мерки за редуциране и неутрализиране на корпоративни заплахи; мотивиране, обучаване и възпитаване на служителите за избягване пропуски в системата за фирмена сигурност.

На база посоченото по-горе и познаване нивото на фирмена сигурност, към момента на изготвяне на настоящата бизнес програма риска, свързан с корпоративната сигурност се оценява като: **среден**.

1.5.3. СПЕЦИФИЧНИ РИСКОВЕ

Специфичните за дейността на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП произтичат от естеството на основната дейност на предприятието, както и от силната зависимост на предприятието от националната и Европейската регулация.

➤ **Зависимост от ключов персонал**

През последните години в България се наблюдава спад, както на броя на професионалните училища в областта, в която предприятието развива своята дейност, така и на броя ученици в специалните паралелки, а обучителните програми и оборудването в училищата са остарели. Всичко това води до намаляване на професионалистите и сериозни трудности при набирането на специализиран персонал. Ако предприятието не съумее да осигури необходимия брой квалифицирани служители за дейността си, това би затруднило цялостния процес и изпълнението на договорните ангажименти на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП, а оттам би влошило значително оперативните му резултати и финансово състояние.

На база посоченото по-горе, към момента на изготвяне на настоящата бизнес програма този риск се оценява като: **висок**.

➤ **Екологичен риск**

Екологичният риск се свързва със замърсяването на околната среда и съвременните мерки за нейното опазване. Във връзка с това „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП развива своята дейност, съобразявайки се с изискванията за опазване на околната среда.

Общата площ на държавните горски територии, включени в района на дейност на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП е 323 182 ха, като залесените горски територии възлизат на 94,34 % с площ от 304 899 ха.

Предвид спецификата на дейността на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП е изложено на екологичен риск.

Предприятието провежда отговорна политика по отношение на елиминирането на екологичния риск, намаляване на замърсяването на околната среда и своевременните мерки за нейното опазване.

На база посоченото по-горе, към момента на изготвяне на настоящия бизнес програма този риск се оценява като: **среден**.

➤ **Неблагоприятни природни и климатични условия, аварии, бедствия и природни стихии**

Предвид основната дейност на предприятието неблагоприятните природни и климатични условия могат да попречат на нормалното функциониране на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП и да окажат негативно влияние върху финансовите му резултати.

Аварии, бедствия и природни стихии също представляват съществен риск за дейността на предприятието.

На база посоченото по-горе, към момента на изготвяне на настоящата бизнес програма този риск се оценява като: **висок**.

➤ **Финансов риск, свързан със земеделската дейност**

Ръководството на предприятието отчита този риск и е разработило стратегия за неговото управление:

След реколтиране на селскостопанската продукция се предприемат необходимите мерки за нейното съхранение в зърнобази или обособени за целта други бази. С оглед минимизиране на ценовия риск, голяма част от земеделската продукция, предназначена за продажба се реализира в текущата година. Изписването на селскостопанската продукция за нуждите на ловно-стопанските мероприятия се извършва на база видове и брой дивеч, установен при таксация на дивеча в държавните ловностопански райони, като изписването на продукцията е в хронологичен порядък, с оглед незадържане на стари количества и обновяване на запасите.

На база посоченото по-горе, към момента на изготвяне на настоящата бизнес програма този риск се оценява като: **среден**.

2. Цели на предприятието

2.1. Основни цели на бизнес програмата в съответствие с нормативно определящите дейността документи:

- прилагане на специфични лесовъдски мерки за производство на висококачествена дървесина, многофункционално горско планиране, категоризация на българската гора, реализиране на програми и адаптиране към климатичните промени, продължаване процеса на сертификация;

- подобряване институционалния капацитет и усъвършенстване на системата за мониторинг на горските системи, оценка на риска и на икономическите вреди от насекомни вредители и болести;

- своевременно възстановяване на горските територии, засегнати и унищожени от пожари, съхнене, паша и незаконни сечи;

- укрепване на междуведомствените взаимоотношения с цел опазване на горите от пожари, противопожарни мероприятия в горите по изграждане и поддържане на необходимата инфраструктура;

- непрекъснато обновяване и актуализиране на създадените Единни информационни системи за откриване, отчет и анализ на горските пожари, транспортиране на добитата дървесина, поддържане на информация за горите във фаза на старост.

- прилагане на ефективни мерки за борба с корупцията, незаконния добив на дървесина и недървесни горски продукти и търговията с тях, подобряване административната система за контрол по отношение законосъобразността на действията в горите, опазване и охрана на горите и издигане на професионалния и социален статут на служителите, ангажирани с тези дейности;

- реорганизация на планирането и ползването на дървесина, с цел съобразяване с предвижданията на разработените и утвърдени горскостопанските планове, дигитализация, както на инвентаризацията на ГТ, така и на отчитане добитите количества и по качество реализиране дървесина;

- модернизиране на дърводобивната техника и приложение на съвременни технологии в дърводобива, включително чрез използването на фондове от Европейския съюз;

- развитие на горско-пътната мрежа, усъвършенстване на системата за маркетинг на пазара, нови системи за търговия с дървесина- борси за ценни дървесни сортименти, електронна търговия, дългосрочни договори и др.;

- подобряване ефективността от прилагането на всички форми за ползване на дървесина в държавните гори, в условията на действаща пазарна икономика.

- увеличаване на дивечовите запаси, изграждане на динамична база данни за дивечовите запаси по региони, полово съотношение, възрастова структура и трофейни качества;

- актуализиране на действащите нормативни документи и предвиждане на по-строги мерки срещу браконьерството; регулиране запасите на хищниците; гарантиране и поддържане на екосистемните, социалните и икономическите функции на горските територии;

• Гарантиране и увеличаване производството на дървесина и недървесни горски продукти чрез природосъобразно стопанисване на горските територии;

• Поддържане на биологичното и ландшафтното разнообразие и подобряване състоянието на популациите на видовете от дивата флора и фауна;

• Осигуряване на възможности за отдих на населението и подобряване на условията за рекреация;

• Постигане на баланс между интересите на обществото и собствениците на горски територии, в частност държавните горски територии;

2.2. Оперативни цели на Бизнес програмата, които СИДП ДП ще осъществи:

- ✓ Модернизация на технологиите в различните производствени дейности и внедряване на ресурсно и енергоспестяващи технологии; ✓
- Диверсифициране на приходите от горите;
- ✓ Нарастване на иновационната активност и развитие, въвеждане в експлоатация на високотехнологични производства, закупуване на патенти и лицензии и съвместни производства;
- ✓ Развитие и разширяване на онлайн базираните информационни системи за дейностите в горските територии;
- ✓ Строителство и рехабилитация на горската инфраструктура;
- ✓ Човешки ресурси

В своята политика и практика Предприятието разработва и прилага съвременни форми за управление на човешките ресурси с разбирането, че това са фактори с изключително значение за развитието на бизнеса и постигането на високи резултати.

Постигането и поддържането на баланс на интересите между работодателя и работната сила се основава на спазване на законодателството, придържане към висока бюджетна дисциплина и социално партньорство със синдикалните организации.

Чрез Вътрешни правила за работната заплата, се урежда организацията на работната заплата на работещите по трудово правоотношение със „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП в съответствие с Кодекса на труда, Наредбата за договаряне на работната заплата, Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, Наредба № 22 от 14.12.2012 г. за условията и реда за определяне на средствата за работна заплата в държавните предприятия по чл.163 от Закона за горите и в техните териториални поделения, както и всички нормативни актове, уреждащи въпроси, свързани с работната заплата и нейната организация.

Възнаграждението на служителите в „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП е съобразено с извършваните дейности. Структурата на трудовото възнаграждение се различава в рамките на организационната йерархия и зависи както от конкретната позиция, така и от личния принос на служителя. За всички позиции предварително са дефинирани определени нива на възнаграждение. Индивидуалното възнаграждение е структурирано в тези рамки в зависимост от личния опит, умения, познания и представяне.

За повишаване квалификацията на персонала се провеждат обучения.

Предприятието се отнася изключително сериозно към превенцията и насърчаването на грижата за здравето на служителите си. Ръководството на Предприятието има ангажимент за спазване на всички нормативни изисквания свързани със ЗБУТ и целенасочен стремеж за предотвратяване на наранявания, заболявания и инциденти на територията на Предприятието. При реализирането на политиката по осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд, работодателят работи в тясно сътрудничество с консултативния орган по здравословни и безопасни условия на труд. Ролята на консултативния орган е функция на политиката за насърчаването на здравето на работното място под формата на съвместните усилия на работодателя и служителите за подобряване на здравето и благосъстоянието на работещите. Това се постига чрез комбинация от: подобряване на работната организация и работната среда; насърчаване на участието на работниците в целия процес; предоставяне на здравословен избор и възможност за личностното развитие. Грижата за здравето на работното място помага на работниците да се чувстват по-добре и по-здрави и по този начин води до положителни резултати, по-голяма мотивация и подобрена производителност, както и до подобряване имиджа на работодателя и компанията като социално отговорна и желано място за работа.

Стратегия на развитие на човешките ресурси 2022-2024г.:

- Повишаване квалификацията на работниците и служителите – посредством провеждане и участие в специфични обучения, курсове и семинари с цел придобиване на допълнителни компетентности присъщи за горския сектор;
- Изграждане и поддържане на екип от високо квалифицирани и мотивирани специалисти ;
- Осигуряване на оптимални условия на труд;
- Увеличаване производителността и рентабилността на труда чрез оптимизиране на състава;

**2.3. Общи финансово – икономически цели на Бизнес програмата за периода
2022-2024 год.**

<i>Финансови цели и показатели за изпълнение</i>				
Финансови показатели	2021	2022	2023	2024
	базова	отчет	Прогноза	целева
Ефективност на разходите	1,0175	1,0109	1,003	1,1269
Задлъжнялост	1,7	1,878	1,958	1,91
Обща ликвидност	2,3867	1,87	1,745	2,6553
Изменение на нетния оборотен капитал	1249	-672	-2314	-500

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОКАЗАТЕЛИ
с отчетни и прогнозни стойности

Показатели	Отчет	Отчет	Прогнозни стойности	
	към 31.12.2021 г.	2022	2023	2024
Приходи				
1 Нетни приходи от продажби, в т.ч.:	42169	57513	73342	69000
а) Продукция	40864	56118	66816	65000
б) Услуги	1305	1391	6526	4000
в) Стоки		4		
2 Увеличение на запасите от продукция и незавършено производство		914		
3 Разходи за придобиване на активи по стопански начин	2	31		
4 Други приходи, в т.ч.:	3939	4900	12500	6000
приходи от финансираня	3561	4431	10414	4500
5 Други лихви и финансови приходи, в т. ч.:		1		
Общо приходи	46110	63359	85842	75000
Разходи				
1 Намаление на запасите от продукция и незавършено производство	476			
2 Разходи за суровини, материали и външни услуги, в т.ч.	16599	21431	40893	28400
а) суровини и материали	3551	5430	8000	6000
б) външни услуги	13048	16001	32893	22400
3 Разходи за персонала, в т. ч.:	21843	33365	34696	35400
а) разходи за възнаграждения	18208	28427	29561	30000
б) разходи за осигуровки, в т. ч.	3635	4938	5135	5400
4 Разходи за амортизации и обезценка	2943	3040	4000	4700
а) разходи за амортизации	2840	2881	4000	4700
б) разходи от обезценка	103	159		
5 Други разходи, в т. ч.	3448	4840	6000	5850
а) балансова стойност на продадени активи	53	65	50	70
6 Разходи за лихви и др. фин. Разходи	10			
Общо разходи	45319	62676	85589	66550

" Североизточно държавно предприятие" ДП ЕИК: 201617412				
СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС				
	Отчет	Отчет	Прогноза	Прогноза
	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024
	г.	г.	г.	г.
АКТИВ	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Нетекущи активи				
Имоти, съоразения, машини и оборудване	39267	38656	45000	43000
Дълготрайни нематериални активи	2133	2854	3100	3500
Аванси и дълготрайни активи в процес на изград.	2324	3135	1500	1700
Общо нетекущи активи	43724	44645	49600	48200
Текущи активи				
Материални запаси	3018	3865	3500	3000
Биологични активи	0	0	0	0
Търговски вземания	1002	1295	1300	1000
Други вземания в т.ч.съдебни	1508	1136	1100	1100
Парични средства	17184	20582	18000	19000
Общо текущи активи	22712	26878	23900	24100
Разходи за бъдещи периоди	99	98	95	90
ОБЩА СУМА на АКТИВА	66535	71621	73595	72390
ПАСИВ	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Основен капитал и пасиви				
Основен капитал				
Основен капитал неизискващ регистрация	8144	8144	8144	8144
Резерви	15694	16135	16135	16135
в т.ч. преоценъчен резерв	0	0	0	0
Финансов резултат с натрупване	801	604	600	600
Натрупани печалби/загуби от мин.период	0	0	0	0
Печалба/загуба за годината	801	604	600	600
Собствен капитал	24 639	24 883	24 879	24 879
Нетекущи пасиви				
Нетекущи финансови пасиви	0	0	0	0
Провизии	223	288	300	300
Отсрочени данъчни пасиви	855	713	700	700
Финансирания и приходи за бъдещи периоди	31302	31383	34016	32111
Общо нетекущи пасиви	32380	32384	35016	33111
Текущи пасиви				
Получени аванси -текущи	854	711		
Търговски зъдължения	778	1275	1400	1400
Задължения към персонала и осигурители	3446	5556	5500	5500
Задължения към бюджета	444	1043	1000	1500
Други задължения, вкл. гаранции	3994	5769	5800	6000
Общо Текущи пасиви	9516	14354	13700	14400

ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ	66535	71621	73595	72390
---------------------------------------	-------	-------	-------	-------

Стратегическа цел на СИДП ДП: финансова стабилност и рентабилност (доходност) на държавното предприятие, управляващо горските територии — държавна собственост

Цел 1: Ефективно управление на горските територии — държавна собственост чрез постигане на дългосрочна капиталова ефективност,

Цел 2: Поддържане на финансовия риск на държавното предприятие на разумно нива.

Показателите за изпълнение на целите за посочени в приложение форма Б1-Б2 към настоящата програма.

2.4. Общи нефинансови цели на Бизнес програмата за периода 2022-2024 год.

Стратегическа цел: Устойчиво управление на горските екосистеми с цел постигане на баланс между предоставените от тях функции и услуги.

Цел 1: Увеличаване на залесените горски територии държавна собственост.

Цел 2: Поддържане и подобряване състоянието на горите чрез природосъобразно стопанисване.

Цел 3: Опазване и защита на горските територии — държавна собственост,

Цел 4: Гарантиране и поддържане на социалните функции на горските територии .

Показателите за изпълнение на целите за посочени в приложение Форма Б1-Б2 към настоящата програма.

2.5. Други нефинансови цели на Бизнес програмата за периода 2022-2024 год.:

Цел 1: Обучение на служителите и работници.

Цел 2: Предоставяне на услуги на местното население,

Показателите за изпълнение на целите за посочени в приложение форма Б1-Б2 към настоящата програма

<p><i>Причини, държавата да поддържа собственост</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • подкрепа на националните икономически и стратегически интереси по отношение поддържането и управлението на активи от национално значение - природни горски ресурси, за които съществува забрана за приватизация; • устойчиво и многофункционално стопанисване на държавните горски територии и постигане на оптимален баланс между екологичните функции на горите и тяхната способност дългосрочно да предоставят материални ползи и услуги. • управление и стопанисване на безценния държавен горски ресурс чрез държавните предприятия, за което е нужен немалък финансов ресурс, осигурен чрез средства от стопанската дейност, която предприятията осъществяват. <p>Преобразуването на държавните предприятия по Закона за горите в търговски дружества поражда съществен риск основната им цел да бъде максимална финансова изгода за собствениците, а не задоволяване на обществените потребности, по начина по който това се гарантира от сегашният модел на управление на държавните горски</p>
--	---

	територии. От друга страна, в случай че се разчита на финансиране от държавния бюджет за публичните функции, които държавните предприятия по Закона за горите изпълняват, то следва да се има предвид, че към момента такива бюджетни средства не са планирани за 2022 г.
Стратегическа цел	Устойчиво управление на горските екосистеми с цел постигане на баланс между предоставените от тях функции и услуги.
Нефинансови цели и показатели за изпълнение	

Показател 1: Запазване на залесената площ на горските територии – държавна собственост, в сравнение с предходния отчетен период – площ в хектари.

Показател 1	1 ГФ 2020 г. (ха)	1 ГФ 2021 г. (ха)	1 ГФ 2022 г. (ха)	Целева стойност 2023 г. (ха)	Целева стойност 2024 г. (ха)
Залесена площ	303 979	304 899	304 481	304 800	304 800

(Източник на данни: Годишна отчетна форма „1-ГФ“ и съответното ДП по Закона за горите.)

Показател 2: Изпълнение на планираното средногодишно по горскостопански план (ГСП) залесяване и подпомагане на естественото възобновяване:

Показател	Наименование	Мярка	Базова стойност	Целеви стойности			
			2021	2022	2023	2024	
Показател 1.1	Залесяване спрямо горскостопански план (ГСП)						
	Планирано изпълнение (%) (ФП/ГСП)	%	143%	203%	282%	100%	
	ГСП	дка	1024	859	859	859	
	ФП	дка	1463	1748	2423	859	
	Реално изпълнение	дка	776	1250			
Показател 1.2	Подпомагане на естественото възобновяване, спрямо ГСП						
	Планирано изпълнение (%) (ФП/ГСП)	%	37%	97%	136%	100%	
	ГСП	дка	23768	31218	32392	32392	
	ФП	дка	8829	30152	43957	32392	
	Реално изпълнение	дка	5375	15439			

(Източници на данни: Финансов план за съответната година и отчет на изпълнението на финансовия план.

Показател 4: Увеличаване на горските територии – държавна собственост, чрез закупуване на поземлени имоти – частни горски територии на площ (дка):

(Източник на данни: Отчет ФП).

Цел 2: Поддържане и подобряване състоянието на горите чрез природосъобразно стопанисване

Показател 1: Изпълнение на планираните средногодишни по горскостопански план осветления и сечи без материален добив:

Показател 2: Изпълнение на планираните средногодишни по горскостопански план отгледни сечи с материален добив за подобряване на състоянието на горите:

Показател 3: Изпълнение на планираните средногодишно по горскостопански план възобновителни сечи с последващо естествено възобновяване:

Показател 4: Устойчиво ползване на дървесина в размер, определен по горскостопански план или съгласно административен акт, издаден от компетентен орган:

Показател 5: Запазване на дела на сертифицираните горски територии – държавна собственост – процент на сертифицираните горски територии спрямо общата им площ:

Показател	Наименование	Мярка	Базова стойност			
			2021	2022	2023	2024
Показател 2.1	Осветления и сечи без материален добив, спрямо средногодишно по ГСП					
	Планирано изпълнение (%) (ФП/ГСП)	%	36%	110%	124%	100%
	ГСП	дка	6416	6416	8468	8468
	ФП	дка	2283	7085	10705	8468
	Реално изпълнение	дка	1141	3031		
Показател 2.2	Отгледни сечи с материален добив за подобряване на състоянието на горите, спрямо ГСП					
	Планирано изпълнение (%) (ФП/Год. план)	%	120%	131%	100%	100%
	ГСП	дка	67420	64620	64620	64620
	Годишен план	дка	80710	84580	64620	64620
	Реално изпълнение	дка	69950	82810		
Показател 2.3	Възобновителни сечи с последващо естествено възобновяване					
	Планирано изпълнение (%) (ФП/Год. план)	%	97%	91%	100%	100%
	ГСП	дка	98570	91880	91880	91880
	Годишен план	дка	95610	82950	91880	91880
	Реално изпълнение	дка	77430	84601		
Показател 2.4	Устойчиво ползване на дървесина в размер, определен по ГСП, или съгласно административен акт, издаден от компетентен орган					
	Планирано изпълнение (%) (ФП/ГСП)	%	94%	106%	104%	100%

	ГСП	м3	637526	576233	576233	576233
	ФП	м3	599376	609993	598921	576233
	Реално изпълнение	м3	547800	579685		
Показател 2.5	Дял на сертифицираните горски територии – държавна собственост					
	Процент на сертифицираните ГТ спрямо общата им площ (%)	%	100%	100%	100%	100%
	Обща площ на ДГТ	ха	323221	323221	323221	323221
	Обща площ на сертифицирани ДГТ	ха	323221	323221	323221	323221

(Източници на данни: Отчетена площ на издънковите гори за превръщане съгласно отчетна форма „1-ГФ“ и съответното ДП по Закона за горите.)

Цел 3: Опазване и защита на горските територии – държавна собственост

Подцел 3.1 Защита от болести, вредители и други повреди

Показател 1: Изпълнение на лесозащитните мероприятия, предвидени в утвърдена годишна прогноза, съставена от лесозащитните станции и в предписания от настоящата година, дадени от лесозащитните станции и регионалните дирекции по горите:

(Източници на данни: Информационна система на Изпълнителна агенция по горите и съответното ДП по Закона за горите.)

Подцел 3.2 Защита от пожари

Показател 1: Изпълнение на мерките и мероприятията за защита на горските територии от пожари, предвидени в годишните планове за защита на горските територии от пожари и годишните финансови планове - направа и поддръжка на минерализовани ивици и лесокултурни прегради, и изграждане на противопожарни кули:

(Източници на данни: годишен план за защита на горските територии от пожари, финансов план за съответната година и отчет на финансов план).

Показател 2: Осигуряване на противопожарно оборудване за противопожарните депа – процент на изцяло оборудваните противопожарни депа към общия брой на съществуващите депа:

(Източник на данни: резултати от ежегодните съвместни проверки в териториалните подразделения (ТП) на държавните предприятия по Закона за горите, извършени от служители на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, Изпълнителна агенция по горите и съответното ДП по Закона за горите).

Показател	Наименование	Мярка	Целеви стойности			
			Базова стойност	2021	2022	2023
Показател 3.1.1	Изпълнение на лесозащитни мероприятия					
	Планирано изпълнение (%) (ФП/Год. прогноза)	%				
	Годишна прогноза	дка				
	ФП	дка	598	1561	4553	

Показател 3.2.1	Изпълнение на мерките и мероприятията за защита на горските територии от пожари					
	Минерализовани ивици	%	92%	92%	98%	100%
	Годишен план пожари	м	398015	311258	280770	280770
	ФП	м	366160	287180	275780	275780
	Реално изпълнение	м	593259	476987		
	Лесокултурни прегради	%	76%	78%	78%	100%
	Годишен план пожари	м	46570	46570	23687	23687
	ФП	м	35370	36370	18374	23687
	Реално изпълнение	м	21830	14480		
Показател 3.2.2	Дял на оборудваните депа спрямо общ брой на депата	%	100%	100%	100%	100%
	Общ брой съществуващи депа	брой	47	46	46	46
	Общ брой оборудвани депа	брой	47	46	46	46
Показател 3.2.3	Брой служители на които е осигурено защитно облекло и оборудване, спрямо общия брой на служителите и работниците от специализираните групи	%	72%	78%	100%	100%
	Общ брой служители	брой	265	260	260	260
	Общ брой оборудвани с облекло служители	брой	130	125	147	147

Показател 3: Закупуване на специализирани автомобили за гасене на горски пожари и осигуряване на оборудване за противопожарните автомобили в зависимост от нуждите на съответното ДП по Закона за горите и неговите териториални поделения:

Показател 3	2021г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.
Брой налични специализирани автомобили за гасене на горски пожари	Базов показател			Целеви показатели
	11	11	11	18

(Източник на данни: съответното ДП по Закона за горите.)

Показател 4: Осигуряване на защитно облекло и оборудване за служителите и работниците на държавните предприятия по Закона за горите и териториалните им поделения, включени в специализираните групи за действия при гасене на пожар в горските територии – процент на служителите и работниците, на които е осигурено защитно облекло и оборудване, спрямо общия брой на служителите и работниците от специализираните групи

Цел 3: Опазване и защита на горските територии- държавна собственост

Показател 1: За всички идентифицирани случаи на ерозия са предприети адекватни действия за отстраняване на причините и контрол на ерозионните процеси: - **НЕ, не са констатирани ерозионни процеси!**

(Източник на данни: СИДП ДП гр. Шумен.)

Показател 1: Запазване или увеличаване на броя на назначените лица от държавните предприятия по Закона за горите и техните териториални поделения за опазването на горските територии – брой лица на 1000 хектара (горски територии – държавна собственост, предоставени им за управление; горски територии – собственост на общини или на други собственици, предоставени на ДП/ТП с

договор за управление и горски територии, собственост на физически лица, юридически лица и техни обединения, с обща площ до 2 хектара):

Показател 1	Базов 2021 г. (бр./ха)	2022 г. (бр./ха)	2023 г. (бр./ха)	Целеви 2024 г. (бр./ха)	Изменение (бр./ха)
Назначени лица за опазване на горските територии – брой лица на 1000 хектара	11	11	12	13	+1

(Източник на данни: СИДП ДП гр. Шумен.)

Показател 2: Обеспечаване на назначените служители за опазване на горските територии с необходимото оборудване – автомобили, мобилни средства за връзка, уреди за наблюдение и др. – процент на обезпечените служители спрямо общия брой назначени служители за опазване на горските територии:

Показател 2	Общ брой служител и 2021 г. (бр.)	Общ брой обезпечени с необходимо оборудване 2021 г. (бр.)	2021 г. Базов показател - %	2022 г. %	2023 г. %	2024 г. Целеви показател - %
Процент на обезпечените служители спрямо общия брой назначени служители за опазване на горските територии	282	136	48	49	51	100

(Източник на данни: СИДП ДП гр. Шумен.)

Показател 3: Намалвяване на броя и обема на установените нарушения в горските територии, които се опазват от служители на съответното ДП по Закона за горите и териториалните му подразделения спрямо предходната година

Показател 3	2021 г. Базов показател	2022 г.	2023 г.	2024 г. Целеви показател
Брой на установените нарушения към настоящия момент	670 бр.	497	383 бр.	400 бр.
Обем на установените нарушения към настоящия момент (незаконно отсечена дървесина)	543 пр. куб.м	368 пр. куб. м.	273 пр. куб.м.	350 пр. куб.м

Цел 3: Гарантиране и поддържане на социалните функции на горските територии държавна собственост

Показател 1: Опазване на горите, собственост на физически лица, юридически лица и техни обединения, с обща площ до 2 хектара – брой идентифицирани нарушения в такива поземлени имоти. Резултатите се отчитат с „Да“ или „Не“ и се обосновават с конкретни данни – *Не са идентифицирани нарушения в гори собственост на физически лица през 2021 г.*

Показател 1	Базова стойност- брой идентифицирани нарушения 2021 г.	Брой идентифицирани нарушения 2022 г.	Брой идентифицирани нарушения 2023 г.	Целеви показател брой идентифицирани нарушения 2024 г.
Брой идентифицирани нарушения в ПИ – ГТ частна собственост	не	не	не	не

(Източник на данни: СИДП ДП гр. Шумен.)

Показател 2: Предоставяне на дърва за огрев на физически лица за лична употреба чрез директни продажби от държавните горски и ловни стопанства, териториални поделения на държавните предприятия по чл. 163 от Закона за горите – липса на основателни оплаквания от физически лица, включени в списъците на кметовете, за не доставени дърва за огрев и осигурени количества дърва за огрев след основателни оплаквания

Показател 2.1	Определен и количества 2021 г.	Отчетени количества 2021 г.	Определен и количества 2022 г.	Отчетени количества 2022 г.	Определени количества 2023 г.	Отчетени количества към момента	Целеви показател 2024 г.
Дърва за огрев на ФЛ (пр. куб. м)	118 563	117 208	117 040	118 000	235 600	116 230	230 000

Показател 2.2	Базова стойност-брой основателни оплаквания 2021 г.	Брой основателни оплаквания 2022 г.	Брой основателни оплаквания 2023 г.	Целеви показател основателни оплаквания 2024 г.
Брой жалби и сигнали от ФЛ	3	0	0	0

(Източник на данни: заведени по официален ред в деловодството на ТП, СИДП ДП-Шумен, Министерство на земеделието и храните и др. писмени сведения по които е извършена проверка и е изготвен обратен писмен отговор).

Показател 3: Подобряване на състоянието и гъстотата на горскопътната мрежа – извършени ремонти на съществуващи горски пътища и изграждане на нови горски пътища – километри:

Показател 3	Отчет 2021 г. (км)	Отчет 2022 г. (км)	Планирани 2023 г. (км)	Планирани 2024 г. (км)
Строителство и ремонт на ГП	1,2	11,7	13,65	12

(Източник на данни: финансов план за съответната година и отчет на изпълнението на финансовия план.)

Показател 4: Осигуряване на достъп до гората за рекреация, туризъм, събиране на недървесни горски продукти и др. – липса на оплаквания от заинтересовани лица и осигурен достъп до гората след основателни оплаквания на хора от местното население. Изпълнението не може да се предвиди:

Показател 4	Брой заявления за достъп 2021 г.	Брой основателни оплаквания 2021 г.	Брой заявления за достъп 2022 г.	Брой основателни оплаквания 2022 г.	Брой заявления за достъп 2023 г.	Брой основателни оплаквания 2023 г.	Целеви показател 2024 г. брой
Осигуряване на достъп до ДГТ	няма	0	0	0	0	0	0

(Източник на данни: СИДП ДП-Шумен.)

Показател 5: Предоставяне като дарение на дървесина, фиданки и семена или финансови средства - брой/ количества:

Показател 5	Брой 2021 г.	Отчет стойност 2021 г. (лв.)	Брой 2022 г.	Отчет стойност 2022 г. (лв.)	Брой 2023 г.	Отчет стойност 2023 г. (лв.)	Целеви показател 2024 г. брой	Целеви показател 2024 г. лв.
Дарение	147	29 824	12	45 026,67	15	71 704	20	70 000

(Източник на данни: СИДП ДП-Шумен.)

Показател 6: Подпомагане на местното население при критични ситуации (спасителни акции, гасене на пожари, разчистване на пътища и др.):

Показател 6	Брой молби 2021 г.	Брой удовлетворени молби 2021 г.	Брой молби 2022 г.	Брой удовлетворени молби 2022 г.	Брой молби 2023 г.	Брой удовлетворени молби 2023 г.
Подпомагане на местно население	0	0	0	0	0	0

(Източник на данни: СИДП ДП-Шумен.)

3. Анализ на финансово-икономическото състояние на предприятието за 2022г.

3.1. Финансова политика през 2022 г.

Финансовата политика на предприятието касае способността му да:

- изпълнява задълженията си навременно;
- реализира добра събираемост на вземанията.

Финансовата политика отчита влиянието на ключови фактори като:

- междуфирмени вземания и задължения;
- събираемост на вземанията;
- ценова политика;
- данъчна политика и ползването на данъчни облекчения;
- технологична обезпеченост на предприятието;
- стимулиране и регулиране на производството и потреблението;
- пазари за реализация на произведената продукция / предлаганите услуги;
- конкурентоспособност на предприятието;
- взаимоотношения с финансово-кредитни институции;
- държавни субсидии за подпомагане на дейността;
- развитис на международните отношения.

Финансовата политика включва следните принципи:

- стриктно спазване на действащото законодателство;
- мониторинг на ключови финансови показатели;
- обезпечаване на мениджмънта с финансово - счетоводна информация за вземане на решения;
- своевременно осигуряване на необходимите финансови ресурси за развитие на предприятието при възможно най-изгодни условия;
- ефективно инвестиране на разполагаемите ресурси (собствени и привлечени);
- управление на капитала и активите на предприятието (включително и привлечения капитал);
- финансово обезпечаване на съхранението и просперитета на предприятието.

3.2. Приходи и разходи

Общо за 2022 г. са реализирани приходи от дейността общо в размер на 63 359 хил. лв., от които нетни приходи от продажба 57 513 хил. лв., в т.ч. приходи от продажба на продукцията 56 118 хил. лв., приходи от продажба на услуги 1 391 и приходи от продажби на стоки 4 хил. лв.; други приходи от дейността 4 900 хил. лв., в т.ч. приходи

от финансираня 4 431 хил. лв.; увеличние на запасите от продукция и незавършено производство 914 хил. лв., разходи за придобиване на активи по стопански начин 31 хил. лв. и финансови приходи 1 хил. лв.

Спрямо предходната година е отчетено повишение на нетните приходи от продажби с 15 344 хил. лв., което се дължи основно на изпълнение на предвидените за 2022 г. количества за добив и реализация на дървесина и повишение в продажните цени на дървесината.

Структурен анализ по видове приходи

Видове приходи	2022 г. (хил. лв.)	Отн. дял %	2021 г. (хил. лв.)	Отн. дял %	Изменение (хил. лв.)	
От продажба на продукция	56 118	88.5	40 864	88.6	15 254	7.33
От продажба на услуги	1 391	2.20	1 305	2.83	86	.59
От продажба на стоки	4	0.01	-	-	4	00.00
Други приходи	469	0.74	378	0.82	91	4.07
Приходи от финансиране	4 431	6.99	3 561	7.72	870	4.43
Увеличение на запасите от продукция и незавършено производство	914	1.44	-	-	914	00.00
Разходи за придобиване на активи по стопански начин	31	0.05	2	0.01	29	1 450.00
Приходи от лихви	1	-	-	-	1	00.00
Общо	63 359	100.00	46 110	100.00	17 249	37.41

Приходите на предприятието за 2022 г. съответстват на осчетоводените и отразени в аналитичната и синтетична отчетност и са съобразени с нормативната уредба. При отчитане и признаване на приходите са съблюдавани принципите за текущо начисляване и за съпоставимост на приходите с разходите.

Реализираните през 2022 г. приходи от продукция заемат 88.57 % от общите приходи от дейността на предприятието.

Реализираните през 2022 г. приходи от услуги, в т.ч. ОЛТ представляват 2.20 % от общите приходи от дейността на предприятието.

Продажбите на предприятието са разпределени както следва:

Вид приходи	Дял в % в приходите от продажби
Приходи от продажби на готова продукция - дърводобив	62,74 %
Приходи от продажби на дървесина на корен	26,02 %
Приходи от ловно стопанска дейност	0,93 %
Приходи от вноски за стопанисване на дивеча	0,58 %
Приходи от селско стопанство	0,92 %
Приходи от странична дейност	0,20 %

Вид приходи	Дял в % в приходите от продажби
Приходи от разсадници	0.07 %
Приходи от други продажби и услуги	1,43 %
Приходи от продажби на стоки	0,01%
Приходи от финансираня	7,10 %

Общо разходите за дейността на предприятието през 2022 г. възлизат на 62 676 хил. лв., в т.ч. разходи по икономически елементи – 62 611 хил. лв. и балансова стойност на продадени активи 65 хил. лв.

Структурен анализ по видове разходи

Видове разходи	2022 г. (хил. лв.)	Отн. дял %	2021 г. (хил. лв.)	Отн. дял %	Изменение (хил. лв.)	%
Намаление на запасите от продукция и незавършено производство	-	-	476	1.05	(476)	(100.00)
Материални разходи	5 430	8.66	3 551	7.84	1 879	52.91
Външни услуги	16 001	25.53	13 048	28.79	2 953	22.63
Амортизации	2 881	4.60	2 840	6.27	41	1.44
Обезценка на текущи активи	159	0.25	103	0.22	56	54.37
Разходи за персонала	33 365	53.24	21 843	48.20	11 522	52.75
Други разходи	4 775	7.62	3 395	7.49	1 380	40.65
Балансова стойност на продадените активи	65	0.10	53	0.12	12	22.64
Разходи за лихви	-	-	10	0.02	(10)	(100.00)
Общо	62 676	100.00	45 319	100.00	17 357	38.30

С най-голям относителен дял в състава на разходите са разходите за персонал – 53.24 % следвани от разходите за външни услуги – 25.53 % и от материалните разходи – 8.66 %.

Разходите са начислявани в момента на тяхното възникване, независимо от момента на плащанията, съобразно принципа за текущо начисляване и съгласно изискванията за документалната обосновааност на стопанските операции.

Съпоставени общо приходите с разходите, отчетената счетоводна печалба за 2022 г. е в размер на 683 хил. лв., колкото с отчетената печалба от обичайната дейност. След преобразуване на счетоводния финансов резултат за данъчни цели и начисляване на корпоративен и отсрочен данък, предприятието отчита за 2022 г. балансова печалба 604 хил. лв.

На база горните резултати, за 2022 г. рентабилността на нетните приходи от продажби възлиза на 0.0105 или на 100 лв. нетни приходи е реализирана 1.05 лв. нетна печалба. Рентабилността на собствения капитал е 0.0243, тоест на 100 лв. собствен капитал е отчетена 2.43 лв. печалба. Рентабилността на пасивите е 0.0393, тоест на 100 лв. привлечен капитал е отчетена 3.93 лв. печалба. Рентабилността на реалните активи е 0.0084, тоест на 100 лв. реални активи е отчетена 0.84 лв. балансова печалба.

Ефективността на разходите за 2022 г. възлиза на 1.0109 или на 100 лв. разходи са отчетени 101.09 лв. приходи. Ефективността на приходите за 2022 г. възлиза на 0.9892 или 100 лв. приходи са реализирани срещу извършени 98.92 лв. разходи.

3.3. Активни и пасивни

Общият размер на активите към 31.12.2022 г. е в размер на 71 621 хил. лв. при 66 535 хил. лв. за предходната година. Дълготрайните активи по балансова стойност възлизат на 44 645 хил. лв. или 62.33 % от общите активи, а краткотрайните активи са в размер на 26 878 хил. лв. или- 37.53 %. Разходите за бъдещи периоди са 98 хил. лв. или 0.14 %.

Структурен анализ по видове активи

Видове активи	31.12.2022г. (хил. лв.)		31.12.2021г. (хил. лв.)		Изменение (хил. лв.)	
	От	к. дял %	От	к. дял %		%
Дълготрайни матер. активи	39 397	55.00	38 989	58.60	408	1.05
Нематериални активи	4 160	5.81	3 641	5.47	519	14.25
Дългосрочни фин. активи	1 088	1.52	1 094	1.64	(6)	(0.55)
Материални запаси	3 865	5.40	3 018	4.54	847	28.06
Вземания	2 431	3.39	2 510	3.77	(79)	(3.15)
Парични средства	20 582	28.74	17 184	25.83	3 398	19.77
Разходи за бъд. периоди	98	0.14	99	0.15	(1)	(1.01)
Общо	71 621	100.00	66 535	100.00	5 086	7.64

През годината са придобити дълготрайни активи на обща стойност 3 006 хил. лв., в т.ч. земи – 160 хил. лв., гори – 39 хил. лв., сгради – 466 хил. лв., машини, производствено оборудване и апаратура – 167 хил. лв., транспортни средства – 148 хил. лв., стопански инвентар и компютърна техника – 103 хил. лв., горски пътища – 537 хил. лв., съоръжения – 68 хил. лв., други дълготрайни материални активи – 68 хил. лв., работни и продуктивни животни – 3 хил. лв., горско-стопански планове – 1 225 хил. лв. и инвестиционни имоти 22 хил. лв. Отписаните такива са на обща стойност 800 хил. лв., в т.ч. машини, производствено оборудване и апаратура – 78 хил. лв., транспортни средства – 280 хил. лв., стопански инвентар и компютърна техника – 21 хил. лв., работни и продуктивни животни – 6 хил. лв., други дълготрайни материални активи – 8 хил. лв., програмни продукти 3 хил. лв. и горско-стопански планове – 404 хил. лв.

Капитализираните разходи за придобиване на дълготрайни активи към края на периода възлизат на 3 135 хил. лв.

Пасивите на предприятието към 31.12.2022 г. са в размер на 15 355 хил. лв. при 10 594 хил. лв. за предходната година. В състава на задълженията, с най-голям относителен дял са другите задължения – 37.57 %, следвани от задълженията към персонала 4 453 хил. лв. или 29.00 % и задълженията към доставчици 1 275 хил.лв. или 8.30 %.

Структурен анализ по видове пасиви

Видове задължения	31.12.2022г. (хил. лв.)		31.12.2021г. (хил. лв.)		Изменение (хил. лв.)	
	От	к. дял %	От	к. дял %		%
Финансови предприятия	-		78	0.74	(78)	(100.00)
Доставчици	1 275	8.30	700	6.61	575	82.14
Получени аванси	711	4.63	854	8.06	(143)	(16.74)
Персонал	4 453	29.00	2 587	24.42	1 866	72.13
Осигурителни задължения	1 103	7.18	859	8.11	244	28.41
Данъчни задължения	1 043	6.79	444	4.19	599	134.91
Други задължения	5 769	37.57	3 994	37.70	1 775	44.44
Провизии за пенсии и други подобни задължения	288	1.88	223	2.10	65	29.15
Отсрочени данъци	713	4.65	855	8.07	(142)	(16.61)
Общо	15 355	100.00	10 594	100.00	4 761	44.94

Към 31.12.2022 г. по баланса на предприятието се водят финансираня на обща стойност 31 331 хил. лв. По съдържание същите представляват Финансиране на текущата дейност, в т. ч. компенсационно залесяване 1 209 хил. лв. и финансиране за ЛСМ 3 хил. лв.; финансиране за дълготрайни активи 5 691 хил. лв., Фонд „Инвестиции в горите“ 23 074 хил. лв., в т.ч., неувоен остатък от фонда 10 499 хил. лв. и усвоена част от фонда – остатък на финансирането за строителство на горски пътища след

отчисляване на приходите на база начислените амортизации на въведените в действие горски пътища 12 575 хил. лв. и Финансиране по програми 1 354 хил. лв.

Към 31.12.2022 г. по баланса на предприятието се водят и приходи за бъдещи периоди – 52 хил. лв., които в голямата си част са предплатени наеми и ценови разлики по липси и начети.

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране (провизии за пенсии) са признати на база актюерска оценка на вероятностите за заплащане на обезщетение в полза на служителите на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП за продължителен трудов стаж при пенсиониране. По своя характер те представляват дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране и включват сегашната стойност на задължението на предприятието за изплащане на обезщетения на наетия персонал към края на отчетния период при настъпване на пенсионна възраст. Съгласно Кодекса на труда в България всеки служител има право на обезщетение в размер на две brutни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест brutни заплати към момента на пенсиониране.

Общата ликвидност за отчетния период е 1.8725, т.е. с наличните краткотрайни активи към 31.12.2022 г. в размер на 26 878 хил. лв., включващи материалните запаси, краткосрочните вземания и паричните средства, предприятието покрива текущите си задължения към края на периода, възлизащи на 14 354 хил. лв. Бързата ликвидност е 1.6032, което показва, че краткосрочните вземания и паричните средства на предприятието са достатъчни за покриване на краткосрочните задължения. Незабавната ликвидност към 31.12.2022 г. възлиза на 1.4339 или с наличните парични средства предприятието покрива напълно текущите задължения. Абсолютната ликвидност съответства на незабавната поради липса на краткосрочни финансови активи.

3.4. Собствен капитал

Структурен анализ по видове компоненти

Видове	31.12.2022 (хил. лв.)	г.	Отн. дъл %	31.12.2021 (хил. лв.)	г.	Отн. дъл %	Изменение (хил. лв.)	%
Основен капитал	8 144		32.73	8 144		33.05	-	-
Резерви	16 135		64.84	15 694		63.70	441	2.81
Текуща печалба/загуба	604		2.43	801		3.25	(197)	(24.59)
Общо	24 883		100.00	24 639		100.00	244	0.99

3.5. ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

ЛИКВИДНОСТ

Показатели за ликвидност



Показатели за ликвидност	2022г.	2021г.
Коефициент на обща ликвидност	1,87	2,39
Коефициент на бърза ликвидност	1,60	2,07
Коефициент на абсолютна ликвидност	1,43	1,81
Коефициент на незабавна ликвидност	1,43	1,81

Коефициент на обща ликвидност

Към 31.12.2022 г. стойността на коефициента на обща ликвидност на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП е 1,87 и се понижава спрямо стойността му за 2021 г. През 2022 г. спрямо 2021 г., текущите активи на предприятието се увеличават с 18,34 %, а текущите пасиви се увеличават с 50,84 %.

Коефициент на незабавна ликвидност

Към 31.12.2022 г. стойността на коефициента на незабавна ликвидност е 1,43 и намалява спрямо стойността му за 2021 г. През 2022 г. спрямо 2021 г. паричните средства на предприятието се увеличават с 19,77 %, а текущите пасиви се увеличават с 50,84 %.

Коефициент на бърза ликвидност

Към 31.12.2022 г. стойността на коефициента на бърза ликвидност е 1,60 и намалява в сравнение със стойността за 2021 г. През 2022 г. спрямо 2021 г. имаме повишение на материалните запаси на предприятието с 28,06 %, при увеличение на текущите активи с 18,34 % и на текущите пасиви с 50,84 %.

Коефициент на абсолютна ликвидност

Към 31.12.2022 г. стойността на коефициента на абсолютна ликвидност е 1,43 и намалява в сравнение със стойностите му за 2021 г. През 2022 г. в сравнение с 2021 г. сумата на паричните средства на предприятието се увеличават с 19,77 %, а текущите пасиви се увеличават с 50,84 %.

КАПИТАЛОВИ РЕСУРСИ

КОЕФИЦИЕНТИ НА ФИНАНСОВА АВТОНОМНОСТ

Показатели за задлъжнялост



Показатели за задлъжнялост	2022г.	2021г.
Коефициент за задлъжнялост	0,62	0,43
Дълг/активи	0,21	0,15
Коефициент на финансова автономност	1,62	2,33

Коефициент на финансова автономност

Към 31.12.2022 г. стойността на коефициента на финансова автономност е 1,62 и намалява в сравнение с 2021 г. През 2022 г. спрямо 2021 г. собственият капитал на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП се увеличава с 0,99 %, а сумата на дълга на предприятието се увеличава с 44,94 %.

Коефициент на задлъжнялост

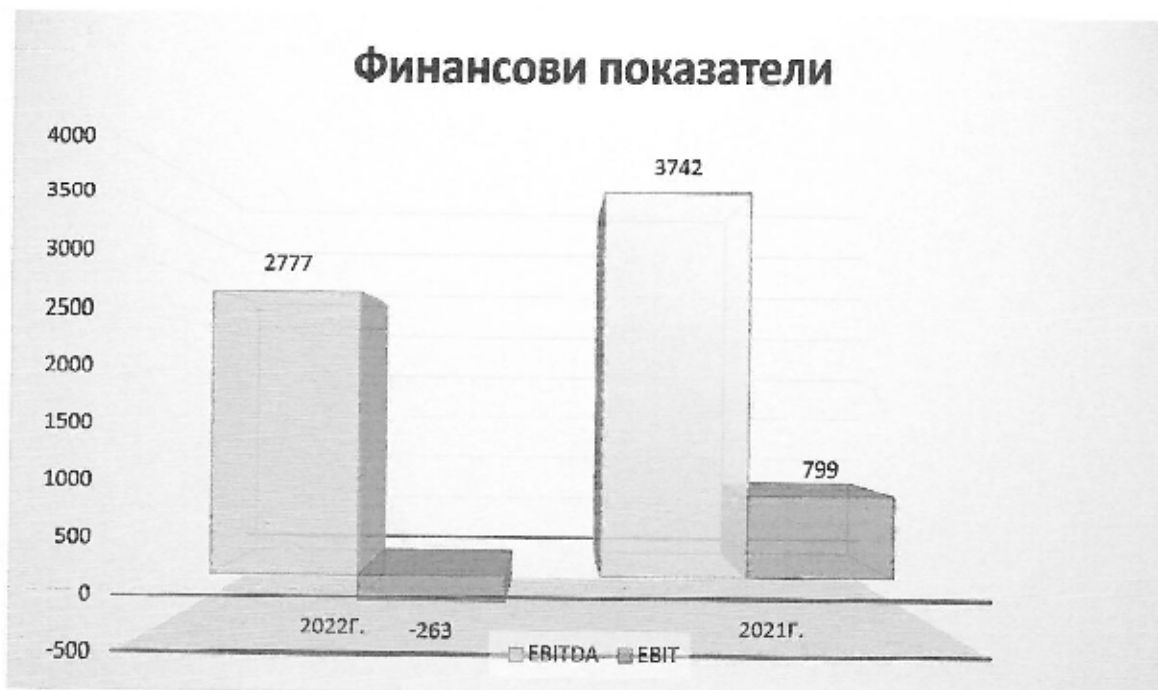
Към 31.12.2022 г. стойността на коефициента на задлъжнялост е 0,62 и се увеличава спрямо 2021 г. в следствие на нарастване на общия дълг.

Съотношение дълг към обща сума на активите

Съотношението Дълг/Активи показва директно какъв процент от активите на предприятието се финансира чрез дълг. Към 31.12.2022 г. стойността на съотношението Дълг/Активи е 0,21. През 2022 г. спрямо 2021 г. сумата на дълга на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП се повишава с 44,94 %, а сумата на активите на предприятието се увеличават с 7,64 %.

КЛЮЧОВИ КОЕФИЦИЕНТИ

Финансови показатели



Финансови показатели	2022 г.	2021 г.
ЕБИТДА	2777	3742
ЕБИТ	-263	799

ПОКАЗАТЕЛИ НА РЕНТАБИЛНОСТ



Показатели за рентабилност	2022г.	2021г.
Рентабилност на Основния капитал	0,07	0,10

Показатели за рентабилност	2022г.	2021г.
Рентабилност на Собствения капитал (ROE)	0,02	0,03
Рентабилност на Активите (ROA)	0,01	0,01

Рентабилност на Собствения капитал (ROE)

Към 31.12.2022 г. коефициентът на рентабилност на собствения капитал е положителна, поради отчетения положителен нетен финансов резултат и увеличението на собственият капитал на предприятието 0,99%.

Рентабилност на активите (ROA)

Стойността на коефициента на рентабилност на активите към 31.12.2022 г. е на стойност 0,01. За 2022 г. „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП отчита печалба, а активите на предприятието се увеличават с 7,64 % в сравнение с 2021 г.

Рентабилност на Основния капитал

Към 31.12.2022 г. коефициентът на Рентабилност на основния капитал е 0,07 поради положителен нетен финансов резултат на предприятието и запазване на основния капитал спрямо предходната финансова година.

II. КОНЦЕПЦИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ, ЦЕЛИ, РЕАЛИЗАЦИЯ.

В условията на световна финансово икономическа криза, Предприятието ще предприеме действия, с които да се възползва и извлече максимален ресурс от силните си страни и възможности, като същевременно неутрализира заплахите и слабите си страни.

Възможностите за постигане на приходи и обезпечаване на разходите, с цел запазване на икономическа стабилност на Предприятието и постигане на основните цели, са осъществими чрез осъществяване на основните дейности заложи в ГСП и са както следва:

I. Приходи от продажба на дървесина.

Разчетените количества дървесина, необходими за обезпечаване на дейността на предприятието през 2023 год. са 582 558 м³.

Предвиждане за 2023 година

Продажба на стояща дървесина на корен – 100 033 м³ на стойност – 7 340 812 лв., или планирана средна продажна цена – 73,38 лв./м³. Продажба на добита на склад дървесина – 495 614 м³ на стойност – 55 472 190 лв., или – средно по 111,93 лв./м³. Добив на дървесина – 498 888 м³, на обща стойност за възлагане на услугата – 19 287 275 лв., или средно по 38,66 лв./м³. Предвижда се дела на добитата широколистна дървесина да бъде 90%, а на тази от иглолистни дървесни видове – 10%.

При планиране ползването на дървесина за 2023 год. предприятието се е съобразило със следното:

- моментното търсене на пазара — към настоящият момент най-голямо търсене се наблюдава за технологична дървесина /иглолистна, меки и тв. шир./ и дърва за огрев /тв. широколистни/, които имат най-голям относителен дял от общото ползване;

- търсенето на ценни асортименти – дъбова дървесина не се ограничава с определени периоди, то е повсеместно;

- с приоритет са включени и насаждения, в които съобразно направените предписания, поради настъпили биотични/абиотични повреди се налага спешно извеждане на меропритията и усвояване на дървесината - в срок;

Очакваните приходи от ползване на дървесина през 2023 год. са в размер на 64 млн. лева, а разходите са в размер на 21,5 млн. лв. или финансовия резултат за СИДП ДП от ползване на дървесина е 42,6 млн. лв., спрямо 34,0 млн. лв. за 2022 год.

Съгласно предвидените начини за ползване на дървесина в ЗГ и Наредбата по чл. 95, ал. 1 от ЗГ, планираните количества са разпределени, както следва:

1. Чрез продажба на стояща дървесина на корен — 100 033 м³ или 16 % от предвиденото ползване, в т.ч. 28% от продажбите се предвижда да бъдат извършени на електронен търг, за местно население са предвидени 3 565 м³;
2. Чрез продажба на добита на склад дървесина – 495 614 м³ или 80% от общите предвидени продажби, в т.ч. 221 хил. м³ директни продажби по ценоразпис на ЮЛ и жителите на населените места /дърва за отопление/; продажба на ЕСД – задължително на електронни търгове, съгласно чл. 71 от Наредбата и указанията на МЗм ;
3. Чрез добив – 499 хил. м³ и последваща продажба на дървесина, в т.ч. планирано количество от 43 хил. м³ със собствени работници-за задоволяване нуждите на жителите на населените места с дърва за огрев.

За периода 2023 г. -2024 г. , тенденциите са да бъде увеличен относителния дял на следните показатели при Ползването на дървесина:

Показател	2022 г	2023 г	2024 г
Продажба на дървесина чрез електронни търгове	90%	27%	95%
Продажба на дървесина на корен	30%	16%	28%
Продажба на дървесина от склад	70%	80%	72%

В рамките до две години се предвижда да бъде увеличен размерът на приходите от продажба на дървесина, при запазване обемът на ползване по ГСП. В средносрочен план процентът на приходи от дървесина, спрямо общите приходи се планира да се запази. Делът на продажбите на дървесина предлагана чрез електронен търг да достигне поне 95%, с цел постигане на по-голяма прозрачност, и респективно на по-високи продажни цени. След разработване на електронната платформа, предвиждаме поетапно и възлагането на изпълнението на дейностите по ползване на дървесина от ДГГ. С цел засилване на социалните функции на предприятието и до известна степен за регулация на пазара, усилията ще се насочат към навременно подsigуряване на физическите лица с дърва за огрев, като при необходимост ще бъде увеличен производствения капацитет на регистрираните складове по чл. 206 от ЗГ на територията на ТП ДГС/ ТП ДЛС, предлагащи услуга по дървопреработката и транспортирането на дърва за огрев до крайния потребител.

1. Разходи за дейности по възобновяване на горите и приходи от тяхното реализиране

Дейностите в горите, свързани със залесяване са планирани съгласно предвижданията в горскостопанските планове и актуалното състояние на площите в отделните териториални поделения. Финансирането им се обезпечават със средства от стопанската дейност, от фонд „Инвестиции в горите“ на предприятието и от външни източници / реализиране на проекти на ЕК, дарения и др./

При предвидено по ГСП залесяване на площ от 858 дка, за 2023 г. са планирани залесявания върху 2 423 дка, от които 136 дка са компенсационно залесяване, а 1 128 със средства от ФИГ. За залесяване през 2023 г. са разчетени 1 136 721 лв., като са включени средства за извършване на дейността, както и средства за фиданки, там където в териториалните поделения се произвеждат или няма произведен даден вид, необходим за залесяването.

През 2024 г. планираното средногодишно залесяване ще бъде в рамките на предвиденото залесяване по ГСП — около 900 дка годишно, а при наличие на площи същото ще бъде с тенденция да се увеличава.

Почистване на площи за залесяване и подготовка на почвата за залесяване през 2023 г. ще бъдат съответно 2 398 дка за почистване и 2 847 дка за подготовка на почвата.

Предвидени са 255 280 лв. за почистване на площи за залесяване.

За подготовка на почвата за залесяване са предвидени 1 479 868 лв., като от тях 1 227 477 лв. са за пълна механизирана подготовка на почвата.

Планираните дейности почистване на площи и почвоподготовка през 2024 г. ще са съобразно предвидените площи за залесяване.

Семепроизводство.

С предвидените за събиране семена през 2023 г. ще се обезпечат производството на широколистни фиданки, необходими за залесяването през следващите години, както и част от залесяванията през есента на 2023 г.

Планирането на количествата семена, които ще се събират през 2024 г. също ще бъде съобразено с производство на необходимите за залесяване фиданки, както и на необходимите количества жлъд за залесяване.

През 2023 г. са предвидени 56 274 лв. за дейности по семесъбиране.

Финансирането се предвижда основно да бъде по европейски програми и от ФИГ на предприятието.

Производството на горски репродуктивни материали в СИДП ДП Шумен е съобразено с необходимостта на териториалните поделения за залесяване и попълване на култури. Фиданки се произвеждат в шест горски разсадника, като освен за нуждите на предприятието се произвеждат и по предварителна заявка от външни клиенти. Поддържа се и минимален брой школувани фиданки за декоративни цели и коледни елхи. През 2022 г. е предвидено да се произведат и доотгледат общо 1 029 хил. бр. фиданки.

За 2023 г. са предвидени за изразходване 679 272 лв., от които 30 000 лв. са от ФИГ.

През 2024 г. производството на семенични фиданки ще бъде съобразено с необходимия брой за залесяване и попълване на култури. Ще продължи и производството на декоративни фиданки, основно за новогодишни елхи и озеленяване, съобразно търсенето на пазара.

На база есенната инвентаризация на горските култури е разчетено попълването на 1, 2 и 3 – годишните култури, като общата площ за попълване е 338 дка, от които компенсационно – 68 дка и ФИГ – 238 дка.

Попълването на горските култури се предвижда да бъде извършено със средства на стойност 213 553 лв.

Горските култури ще бъдат отглеждани по схема 3-2-1, а тези в зони по Натура 2000 по схема 3-2-1-1-1. Площта предвидена за отглеждане е 11 927 дка, в т. ч. 1 789 дка – компенсационно и 6 275 дка – ФИГ.

Средствата за отглеждане на горски култури, които са 1 326 648 лв., са осигурени съответно 195 785 лв. от средства за компенсационно залесяване и 731 003. от ФИГ.

Общата стойност на разходите за дейностите по залесяване е 5 267 999 лв.

2. Дейности за поддържане и подобряване състоянието на горите чрез природосъобразно стопанисване на горите

Предвидените отгледни сечи с материален добив през 2023 г. са на площ от 77 532 дка, което е 99% от предвидените по ГСП – 78 659 дка. Определянето на насажденията в които ще се провеждат отгледни сечи е съобразено както с необходимостта за тяхното

провеждане, изхождайки от състоянието на насажденията, така и с възможността за реализация на дървесината, която ще се добие от тях.

За СИДП ДП гр. Шумен, провеждането на отгледни сечи е приоритет и това ще продължи и през 2024 г.

Подпомагане на естественото възобновяване.

По финансов план за 2023 г. е предвидено да бъде извършено подпомагане на естественото възобновяване на площ от 43 957 дка при предвидени по ГСП – 32 392 дка или 136%. Със средства от ФИГ ще бъде извършено подпомагане върху площ от 12 662 дка.

1 194 486 лв. са разчетени за извършване на подпомагане на естественото възобновяване, като 972 837 лв. са предвидени за финансиране от ФИГ.

Отгледни сечи без материален добив.

Предвидените по ГСП площи за провеждане на ОСБМД са 8468 дка, планирани са 10 705 дка. За отглеждане на млади насаждения, без материален добив са предвидени да бъдат изразходвани 1 128 484 лв., от които 3 525 лв. са от средства за компенсационно залесяване.

За СИДП ДП гр. Шумен, провеждането на отгледни сечи и дейности за подпомагане на естественото възобновяване са приоритет и това ще продължи и през 2024 г.

Маркиране на насажденията за сеч.

През 2023 г. е предвидено маркиране на 793 736 хил. м³, което е 108% от предвиденото по ГСП – 731 920 хил. м³.

Средствата заложи за маркиране през 2023 г. възлизат на 1 078 736 лв.

Ежегодно се маркират количествата дървесина предвидени по ГСП, което се предвижда да се изпълнява и през 2023 г. и 2024 г.

През настоящата година и в периода до 2024 год. ще бъде запазен делът на сертифицираните горски територии — държавна собственост, който към момента е 100%. Всички ДГТ на ТП ДГС/ДЛС в обхвата на Предприятието са сертифицирани по FSC стандарти за управление на горите. Тази система за доброволна акредитация и сертификация от независима трета страна позволява на ТП ДГС/ДЛС да предлагат на пазара своите продукти и услуги, като такива, които са резултат от екологично целесъобразно, обществено полезно и икономически изгодно управление на горите. СИДП ДП и ТП са сертифицирани по международния стандарт за системи за управление на качеството ISO 9001, с който се поставя основата за ефективни процеси и ефективни хора, с цел предоставяне на ефективен продукт или услуга.

3. Защита на горските територии от болести и вредители.

Средствата предвидени за защита от болести и вредители са в размер на 56 416 лв., а тези за защита на горските територии от пожари са 184 558 лева.

По финансов за заложи дейности по премахване на плевелна и друга нежелана растителност, чрез третиране с хербициди на площ от 100 дка.

Състоянието на горите е обект на постоянно наблюдение от страна на служителите по горите, което се извършва ежегодно и ще продължи и през следващите години.

4. Защита от пожари:

Ръководството на Североизточно държавно предприятие присма за водещ ангажимента по осъществяване на превенция и своевременна реакция при възникване на горски пожари.

Предприятието разполага с 11 бр. високо проходими противопожарни автомобили за първоначална атака на горските пожари както и трактори за подпомагане на специализираните автомобили. Ежегодно под ръководството на СИДП ДП всяко териториално поделение изготвя годишни планове за защита на горските територии от пожари.

През 2023 г. СИДП Шумен планира да извърши следните основни противопожарни мероприятия:

- Направа на 285 780 л.м. нови и поддържане на стари минерализовани ивици, в т.ч. направа и изграждане от земеделските стопани. Предвидените средства за изграждането им са в размер на 32 178 лв. Предвижда се всички противопожарни депа да бъдат дооборудвани на 100% до края на 2024 г. и където е наложително направа на нови.

- Изграждане на 36 370 л. м. лесокултурни прегради за 11 715 лв.

- На територията на Предприятието към момента няма изградени съоръжения за ранно оповестяване на пожари, които в реално време да предоставят видеонаблюдение на горски територии с висок риск от пожарна опасност. В пожаро опасния сезон се създават групи със заповед на Директора на ТП за обход и следене. При наличие на финансов ресурс чрез финансиране от проскти, са предвидени да се изградят наблюдателни кули.

- Териториалните поделения разполагат с 46 бр. противопожарни депа, през настоящата година е предвидено да бъдат дооборудвани с нужният им инвентар на стойност 32 400 лв.

- Предстои да бъдат закупени защитни противопожарни облекла на лесовъдския състав на СИДП ДП. Ще бъдат закупени 20 бр. комплекта облекла и лични предпазни средства на стойност 50 840 лв., средствата са предвидени от стопанската дейност на предприятието. Същите ще бъдат разпределени и предоставени на ТП които към момента разполагат с най-малко таква облекла.

- Инвестиционните намерения предвидени за 2023 г. , са за закупуване на 4 бр. високо проходими противопожарни автомобили.

5. Опазване на горските територии- държавна собственост

Предвидените за разходване средства за опазване на горските територии по финансов план за 2023 г. за ТП ДГС/ДЛС са в размер на 413 640 лв., които са осигурени от приходи от стопанската дейност на съответните ТП. Значителна част от тези средства са планирани за горива и ремонти на автомобилите, извършващи дейности, свързани с опазване на държавни горските територии и гори до 2 ха, включително, собственост на физически и юридически лица. В разчетените разходи са включени и амортизационните отчисления на автомобилите и всички разходи по опазване и предотвратяване на нарушения в горските територии.

6. Разходи за ловно стопански мероприятия и туризъм

Годишният план за ловно стопански мероприятия и туризъм предвижда за дейността като цяло да бъдат изразходвани 3 411 425 лв. Основно средствата, които ще се разходват непосредствено за стопанисване, опазване и обогатяване на дивечовите и рибни запаси са предвидени както следва:

- разходи за ловен и друг вид туризъм — 1 171 623 лв.
 - за разселване на дивеч и риба – 55 000 лв.
 - за подхранване на дивеча — 1 149 976 лв.
 - за създаване и поддържане на фуражна база – 255 010 лв.
 - за строеж и поддръжка на биотехнически съоръжения — 178 300 лв.
- разходи за охрана и опазване на дивеча – 337 450 лв.

В планираните ловно стопански дейности и биотехнически съоръжения са отразени само тези, които ще се изпълнят от страна на ТП. Освен тях в договорите за съвместна дейност в ДЛС са предвидени годишни инвестиции от страна на партньорите, които ще се разходват за ловно стопански мероприятия, но не са отразени във финансовия план.

Очакваните годишни приходи за 2023 г. от дейността са в размер на 1 479 000 лв. Съществената част от тях е планирана да постъпи от дейността на държавните ловни стопанства. В останалите държавни ловно стопански райони, в които дивечът се стопанисва от ДГС също са планирани приходи от ОЛТ съобразно дивечовите запаси и плановете за ползване. Общо приходите от ловен и друг вид туризъм са с разчет в размер на 890 500 лв.

Приходите от сключени договори за стопанисване и ползване на дивеча както и отдаване под наем на ловни бази в ДУ се очаква да бъдат в размер на 360 000 лв. Планираните приходи от продажба на дивеч за разселване са в размер на 10 000 лв.

Важна задача в краткосрочен аспект за повишаване на доходността на предприятието и териториалните поделения е развитието алтернативни дейности, използвайки паличния опит по линия на международния ловен туризъм. Стратегия за развитие на ловното стопанство в република България за периода 2012-2027г. дава основните насоки за дейностите, свързани с лова и опазването на дивеча и за развитие на ловното стопанство. СИДП разполага и със съществен материален ресурс за развитие на туристическа дейност и рекреация.,

Пандемията и наложените ограничения в населените места, насочиха голяма част от населението в крайградските паркове и планините. СИДП ДП ще използва нарасналия интерес към активности в горските територии от страна на населението и ще анализира наличните материални ресурси като бази и места за настаняване, в които могат да бъдат приети гости/туристи. Ще се изготви стратегия за презентиране на Туристическите обекти и съответно ще ги използва за туристическа дейност, с цел генериране на допълнителни приходи и оптимална експлоатация на наличния материален и човешки ресурс.

7. Предоставяне на услуги и от сключени договори и приходи от странична дейност.

Приходите от странична дейност се формират от паша в държавните горски територии, ползване на недървесни горски продукти, договори за управление на недържавни гори, товаро-разтоварни дейности, подвоз и транспорт, продажба на селскостопанска продукция, субсидии по европейски програми, в т. ч. по СЕПП и други дейности и услуги (нощувки, услуги с техника и др.).

По финансов план за 2023 г. се заложили приходи от странична дейност на стойност 8 164 415 лв.

Общите приходи от ползване на недървесни горски продукти са 47 840 лв.

Приходи от паша в ДГТ са 600 лв.

Приходи от договори за управление на недържавни гори по финансов план са 543 134 лв.

Приходи от товаро-разтоварни дейности са 817 400 лв.

Приходи от подвоз и транспорт са 4 401 791 лв.

Приходите от продажба на селскостопанска продукция са 942 838 лв.

Приходите от субсидии по европейски програми са 784 500 лв., в т. ч. субсидии по СЕПП са 645 500 лв.

Приходите от други дейности и услуги (нощувки, услуги с техника и други) са 267 400 лв. в т.ч. приходи от складове по чл.206 ат ЗГ — 440 200 лв.

Освен действащите в момента договори и услуги, в краткосрочен план ще се осъществи предоставяне на услуги по техническо и екологично планиране, както и при

подготовката на официални процедури и тяхното изпълнение в природата, което може да се осъществи с наличния административен капацитет.

8. Инвестиционна програма 2022 г. – 2023 г.

№	НАИМЕНОВАНИЕ	Отчет 2022г		План 2023г.	
		КОЛ-во	стойност	Кол-во	стойност
1.1.	Проектиране, км				
1.2.	Строителство на горски пътища (ГП), транспортна техническа инфраструктура, км		1 534 534		1 176 763
1.2.1.	ГП първа степен (с асфалтобетонено покритие), км				0
1.2.2.	ГП втора степен (с асфалтобетонено покритие или повърхностна обработка, или настилка от трошен камък), км				0
1.2.3.	ГП трета степен (с асфалтобетонено покритие или повърхностна обработка, или настилка от трошен камък), км				0
1.2.4.	ГП четвърта степен (без настилка или с настилка от трошен камък), км		362 429	5,199	867 868
1.2.5.	Транспортна техническа инфраструктура, км				0
1.2.6.	Основен ремонт на съществуващи горски пътища, км		1 172 105	8,45	308 895
1.3.	Залесяване		1 443 143		2 912 468
1.4.	Закупуване на горски територии		38 334		200 000
1.5.	Проектиране и изграждане на технико-укрепителни съоръжения				0
1.6.	Изпълнение на проекти, съфинансирани от европейски програми				0
1.7.	Предоставени заеми				0
2.	Строителство на сгради и други		64 973	53	887 990
2.1.	Строителство на сгради		2 142	4	420 000
2.2.	Строителство на други		62 831	49	467 990
3.	Закупуване на ДМА:	94	416 389	226	10 817 460
3.1.	Закупуване на сгради				0
3.1.1.	в т.ч. на стойност над 30 000 лв.				0
3.2.	Закупуване на транспортни средства	2	38 940	92	3 893 500
3.2.1.	в т.ч. на стойност над 30 000 лв.	1	36 040	91	3 865 000
3.3.	Закупуване на специализирана техника	8	221 343	45	6 549 000
3.3.1.	в т.ч. на стойност над 30 000 лв.	3	121 390	29	6 290 000
3.4.	Закупуване на компютри и софтуер	31	47 463	22	31 000
3.5.	Закупуване на друго оборудване	53	108 643	67	343 560
4.	Основен ремонт на ДМА:	7	185 943	24	1 359 798

4.1.	На сгради и съоръжения	5	167 060	21	1 213 798
4.2.	На горски кантони и контролни горски пунктове			4	146 000
4.3.	На транспортни средства, специализирана техника, машини, съоръжения и други	2	18 883		0
5.	Горскостопански план (ГСП)		357 928		347 222
5.1.	Задание за изготвяне на ГСП		6 000		73 588
5.2.	Изработване на ГСП за горски територии-държавна собственост		351 928		273 634
6.	Горска сертификация		0		13 000
6.1.	Горска сертификация (площ на планираните стопанства за нова сертификация, ха)				0
6.2.	Сертификация по ISO				0
6.3.	Други сертификации				13 000
7.	Технически паспорти по ЗУТ		0		0

9. Договори за управление на гори- собственост на физически, юридически лица и общини

В СИДП ДП съществува практика по управление на гори, собственост на Община Шумен, Община Търговище и на Община Попово, която следва да се мултиплицира и по отношение на собственост на юридически лица и на други общини. С наличния административен персонал да се генерират допълнително приходи.

10. Приходи от европейски и други международни програми

Предприятието изпълнява следните проекти:

„Премахване на инвазивни чужди видове, възстановяване и опазване на приоритетни горски местообитания от мрежа Натура 2000 в Североизточна България LIFE IASHAB“, период на изпълнение 01.09.2020 31.12.2024, с обща стойност 2 712 272.68 лв., с обща стойност на безвъзмездната финансова помощ - 2 017 929.56 лв., СИДП ДП е координираш бенефициент; ЮЗДП ДП - Асоцииран бенефициент;

11. Търсене на възможности за диверсификация на дейностите.

Данните от Национален план за действие на енергия от горска биомаса 2018-2027 г. сочат за сериозни количества добита дървесина и символични количества преработена отпадна дървесина (остатъци след добив). Освен това е налице непрекъснато акумулиране на дървесен запас и потенциал за увеличаване на размера на ползването на дървесина в страната. С оглед на това съществува и значителен потенциал в усвояването на отпадната дървесина (след дърводобив) и използването ѝ за производство на енергия.

Освен диверсификация на производството и услугите, потенциално генериране на приходи от дейността, производството на енергия от биомаса спомага и за намаляване на вредните въздействия върху околната среда, ограничаване на опасните климатични промени и изпълнението на цялостната европейска политика за намаляване на вредните емисии, смисли от парникови газове, глобалното затопляне и вредните въздействия от стопанска дейност, водещи до неблагоприятно изменение на климата.

В кратко срочен план СИДП ДП ще анализира потенциала си за ангажиране на дейности по събиране на отпадната дървесина и начините и възможностите за реализирането ѝ с цел генериране на приходи.

В дългосрочен аспект ще се преценят възможностите за ползване на отпадната дървесина за производство на ЗЕ от СИДП ДП, която може да бъде реализирана на

съответни пазари, ползвана за собствени нужди и т.н., спазвайки принципите на лоялна конкуренция. Това би осигурило допълнителни приходи и/или намаляване на разходите. Тази част от визията зависи до голяма степен от възможните варианти за външно финансиране, вкл. от възможностите за финансиране по програми за финансиране, предвидени в следващия програмен период.

12. Алтернативни дейности

Важна задача в средно и дългосрочен аспект за повишаване на доходността на Предприятието и териториалните поделения е развитието на алтернативни дейности - ловен туризъм и фотолов, еко и велотуризм, зелени училища и други условия за рекреация.

стратегия за развитие на ловното стопанство в Р. България за периода 2012-2027 г. дава основните насоки за дейностите, свързани с лова и опазването на дивеча и за развитие на ловното стопанство.

Програма на „СИДП ДП“ за 2022 - 2024 г.

СИДП ДП разполага и със съществен материален ресурс за развитие на туристическа дейност и рекреация.

Пандемията и наложените ограничения в населените места, насочиха голяма част от населението в крайградските паркове и планините. В краткосрочен аспект СИДП ДП ще анализира наличните материални ресурси като бази и места за настаняване, в които могат да бъдат приети гости/туристи още през тази година, удачно да презентира тези места и съответна оптимално ги експлоатиране на туристическа дейност с цел генериране на допълнителни приходи и оптимална експлоатация на материален и човешки ресурс.

В дългосрочен аспект СИДП ДП ще анализира всички материални ресурси на територията на предприятието, ще се оцени тяхното състояние, капацитет и възможност за експлоатиране на туристическа дейност. Съответно ще се прецени целесъобразността на евентуални инвестиции в материалните бази и потенциалната им доходност и възвръщаемост на инвестициите.

По този начин териториалните поделения могат да разширят източниците на приходи при тяхното финансово управление.

III. Административни разходи свързани с дейността на СИДП

Численост на персонала, анализ на административно-управленските разходи по основни пера.

Изпълнението на дейностите по финансов план за 2023 г. се обезпечават със следния персонал:

Обща численост на персонала - 1 100 бр., в т. ч. административен персонал 301 бр. и персонал, зает в стопанската дейност - 543 бр., а средно списъчния брой на работниците по дейности в горските територии, работници заети с дърводобива, работници заети в ловното и рибностопански мероприятия и услуги и работници заети със страничната дейност са 256 бр. Спрямо общата численост през 2022г. има увеличение с 51 бройки.

При изготвянето на финансовия план за 2023 г. са взети предвид броя на служителите по последното одобрено длъжностно разписание на териториалните поделения, предвидени са промени в щатните разписания на поделенията и ЦУ на СИДП ДП, по обективни причини: разпределение на функциите на служителите в ЦУ с цел подобряване на контрола върху дейността на поделенията, назначаване на нови служители в ДГС / ДЛС, поради производствени причини или освобождаване поради пенсиониране и други причини. Ще продължи политиката на оптимизиране числеността на персонала с цел ефективно управление и стопанисване на ДГТ, както и увеличаване на възнагражденията на служителите.

Средна годишна издръжка на 1 лице е в размер 45 477 лв.

В плана са предвидени разходи за изплащане обезщетения на персонала по КТ обезщетения за служители придобили право на пенсиониране за достигнат осигурителен стаж и възраст.

Всички останали пера на разходите за управленска дейност са планирани съобразно актуалната към момента ситуация и направените разходи, обезпечавачи изпълнението на планираните дейности и гарантиращи стабилно финансово-икономическо състояние на предприятието.

Разходите за амортизации са увеличени, поради въвеждане в експлоатация на нови дълготрайни активи, които следва да се включат в амортизационния план на предприятието за 2023 год.

Политиката на предприятието по отношение управление на човешкия ресурс ще бъде в посока повишаване знанията и уменията както на лесовъдския, така и на административния персонал. Ежегодно се провеждат тематични съвещания и обучения. Има създадена система за актуализиране знанията на служителите по отношение промени в нормативната уредба и вътрешноведомствените актове. Изградени се екипи по управление на проекти на ЕК, които ежегодно повишават експертния си капацитет.

Прогнозни финансови резултати за периода 2022 г. - 2024 г.

Извършен бе обстоен анализ на икономическото състояние на предприятието в условията на драстично покачване на цените и отчетен висок % инфлация в европейски мащаб, както и бе преследван наличния производствен ресурс, неговото устойчиво управление през отчетната 2022 год.

С цел гарантиране в максимална степен опазването и възпроизводството на горските ресурси в държавните горски територии, поддържане разнообразието на горските екосистеми, разумното използване на природните богатства, постигане на максимални ползи за обществото чрез ефективно изпълнение на планираните дейности в ГСП на ТП ДГС/ДЛС. планираният финансов резултат за 2022 год. е в размер на 582 хил. лв. печалба, а отчетения счетоводен финансов резултат е 683 хил. лв., прогнозен финансов резултат за 2023 год. е 253 хил. лв. печалба, а за 2024 год. е 650 хил. лв. печалба.

ИНЖ. ПЕТЪР ПЕТРОВ
Директор на „Североизточно
държавно предприятие“ ДП, гр. Шумен

